

SVĚŠTOVĀ• DEN VODY

ĀšterĀ½, 20 bĀ™ezen 2018

Voda, a hlavnĀ› pitnĀ› nezĀ›vadnĀ› voda, je jedním z nejnĀ›tších bohatství, které nám naše planeta dĀ›vĀ›, a i z tĀ›chto dĀ›vodĀ› byl roku 1993 Organizací spojených nĀ›rodĀ› 22. bĀ™ezen vyhlĀ›šen SvĀ›tovým dnem vody. V tento den si zĀ›roveĀ› pĀ™ipomínáme, Ā›že na svĀ›tĀ› Ā›žije pĀ™es miliardu lidí, kteĀ™í mají nedostatek pitné vody a jsou pĀ™ na svĀ›m zdraví.

Podle oficiálních zdrojĀ› se 80 % procent odpadní vody, kterou lidstvo vyprodukuje, vrací zpĀ›t do ekosystĀ›mu bez toho, aby byla upravena nebo znovu pouĀ›žita. 1,7 miliardy lidí vyuĀ›žívĀ› zdroje pitné vody kontaminovanĀ› fekáliemi, které mohou zpĀ›sobit cholera, ůplavici, bĀ™išní tyfus nebo obrnu. Více jak 663 milionĀ› lidí nemá pĀ™ístup k bezpeĀ›nému zdroji pitné vody. Do roku 2050 bude Ā›žít tĀ›mĀ› 70 % lidí ve mĀ›stech (ve srovnání s dnešními 50 %). A právĀ› mĀ› v rozvojovĀ›ch zemích nemĀ›jĀ› adekvĀ›tní infrastrukturu a zdroje pro efektivní a udrĀ›žitelnĀ› vyuĀ›žití odpadních vod. PĀ™itím moĀ›žnosti jsou obrovské. BezpeĀ›nĀ› upravenĀ› odpadní vody mohou slouĀ›žit jako zdroj energie, Ā›živin i dalších recyklovatelných materiĀ›lĀ›. Jedním z nejnĀ›tších problémĀ› hospodaĀ™enĀ› s vodou budou do budoucna rozevírající se nĀ›Ā›žky mezi její spotĀ™ebou a dostupností. V Ā›eské republice sice klesĀ› spotĀ™eba pitné vody, zĀ›roveĀ› ale v dĀ›sledu probĀ›hající zmĀ›ny klimatu klesĀ› i dostupnost vody. Voda u nás není v dobré kondici, protoĀ›že velkĀ› Ā›st povrchových vod je kontaminovĀ›na splachy z polí a odpadními vodami.

V dĀ›sledku probĀ›hající zmĀ›ny klimatu, která pĀ™inĀ› Ā›stĀ›jší extrémní projevy poĀ›así, je kromĀ› povodutno zvládat i dlouhotrvající sucha. Jen si vzpomeĀ›te, na minulĀ› lĀ›ta.. A právĀ› technologické inovace budou jedním z nástrojĀ›, který pomĀ›že minimalizovat dopady sucha a nedostatku vody na lidské Ā›ivoty a zdraví, Ā›ivotní prostĀ™edí, ekonomiku a spoleĀ›nost. Hlavní je udrĀ›žet vodu v krajinĀ›, nejlépe pĀ™írodĀ› blízkým opatĀ™ením, jako jsou zdravĀ› a pestroNaopak zmenšovat by se mĀ›la plocha nevhodnĀ› obdĀ›lĀ›vanĀ› zemĀ›dĀ›lské pĀ›dy. Ta nejen, Ā›že zachycuje ménĀ› vody, ale kaĀ›dĀ›m rokem tuto schopnost ztrácí. PrávĀ› problémy se zadrĀ›ováním vody v krajinĀ› a nakládání s vodou v prĀ›myslu i domĀ›cnostech povaĀ›uje za jeden z klĀ›ovĀ›ch problémĀ› Strategický rámec Ā›eská republika 2030. Ten kromĀ› jinĀ›ho navrhuje, aby se po ukonĀ›ení smluv se zahraniĀ›ními partnery vrátilo provozování vodĀ›renské infrastruktury do pravomoci mĀ›st a státu. Ono ůspornĀ› nakládání s vodou nebylo v Ā›eskĀ› kotlinĀ› po staletí dĀ›leĀ›žitĀ›m tĀ›matem. Naopak mírnĀ› podnebĀ› s dostatkem srĀ›žek bylo vhodné pro ůspĀ›šné zemĀ›dĀ›lství a pro rozvoj hospodaĀ™sky vyspĀ›lé zemĀ›.

"Rostliny zavlaĀ›uje kapkou po kapce systém plastových trubek, v praĀ›kĀ›ch i na zĀ›chodech protĀ›ká vĀ›hradnĀ› dešovĀ› voda a na polích roste speciální suchomilnĀ› obilĀ›," Ano, i tak by mohla vypadat Ā›eskĀ› realita za pár desĀ›tek let. Mj. takto totiĀ› funguje vodní hospodaĀ™ství v Izraeli, které popisuje kniha „BudiĀ› voda“, Setha M. Siegela. Tato poušnĀ› zemĀ› se špiĀ›kovĀ› vyrovnĀ›vĀ› s nepĀ™Ā›znĀ›nými podmínkami a je schopnĀ› provozovat Ā›ivotaschopnĀ› vodní hospodaĀ™ství. "Izrael je zemĀ›, která se s nedostatkem vody potĀ›ká po celou dobu svĀ› existence. PĀ™esto tato zemĀ› dokĀ›zala vyĀ™ešit vlastní problémy s vodou. A dokonce jí má takovĀ› nadbytek, Ā›že dodĀ›vĀ› vodu sousedním zemím. A navzdory velmi omezenĀ›m zdrojĀ›m vody, rychle rostoucí populaci i ekonomice, a mnohdy nepĀ™Ā›tĀ›sky naladĀ›ným sousedním zemím, si dlouhodobĀ› udrĀ›uje nĀ›skok v oblasti vodohospodaĀ™ských inovací. Je Ā› neuvĀ›Ā™itelnĀ›, jak lze zmĀ›nit vyprahlou zemi ve vodní velmoc.

StĀ›t Izrael šel tak daleko, Ā›že vodu prohlĀ›sil za kolektivní majetek. Druhou poloĀ›kou v receptu na ůspĀ›chu byla sĀ›zka na chytrĀ› Ā™ešenĀ›, zejména v zemĀ›dĀ›lství, která pĀ™inesla pĀ™elomovĀ› inovace. Jedním z nich bylo zdokonalĀ›ní zalĀ›vání pomocí kapkové zĀ›vlahy. PĀ™i nĀ›m se spotĀ™ebovĀ›vĀ› extrémnĀ› malĀ› mnoĀ›ství vody, doslova jednotlivĀ› kapky. Došlo také na šlechtĀ›ní suchu odolných odrĀ›d nebo na technologie na odsolování vody. Díky maximĀ›lnĀ› ůspornĀ›mu nakládání s vodou se jako vedlejší produkt podaĀ™ilo vybudovat Ā›ivotaschopnĀ› prĀ›mysl zamĀ›Ā™enĀ› na vodní technologie. Dnes izraelské firmy pĀ™edstavují jedniĀ›ku ve vodních technologiích a vyvĀ›Ā› svĀ›ta nejen zĀ›vlahovĀ› systĀ›my, ale i systĀ›my pro mĀ›Ā™enĀ› spotĀ™eby vody nebo dokonce snĀ›Ā›nĀ› dĀ›la.

Další izraelskou inspiraci mĀ›Ā›že bĀ›t propracovĀ›ný systém nakládání s odpadní vodou, jak v zemĀ›dĀ›lství, tak v prĀ›myslu. PodobnĀ› pĀ™Ā›snĀ› systém je i u distribuce pitné vody, kde si dovolí jen šest procent ztrĀ›t v rozvodnĀ› síti. To ztrĀ›ty v praĀ›žské síti dosahují hodnoty kolem 20 %, pĀ™ed dvaceti lety byly ale tyto ztrĀ›ty dokonce více neĀ› dvojnĀ›sobnĀ›. PrĀ›mĀ›rnou roĀ›ní spotĀ™ebu pitné vody na obyvatele Prahy PVK (PraĀ›žské vodovody a kanalizace) zveĀ™ejnily naposled v roce 2016. Tehdy ji vyĀ›islily na 39,5 metru krychlovĀ›ch, tedy 108 litrĀ›. V porovnání s ostatními regiony jde o nejvyššší spotĀ™ebu v Ā›esku... Musíme pĀ™estat vodou plĀ›vat - pokud ještĀ› nĀ›jakou máme! d@niela zdroj: internet